

Posebno se mora gledati na zdravje lesá. Torej je paziti

3. na znamenja zdraviga in bolniga lesá. Zdrav je les, če drevó poleti čverstiga in lepo zeleniga listja ali šilovja je polno; če po deblu ni ne lukinj, ne poklin; če skorja je gladka in brez červojedine; če deblo je naravne zeleno-sivkljate barve, in ne postaja rudečkasto. Poslednja prikazen je znamenje znótranje gnjilobe (Kernfäule), ktera se tudi po plesnitvi korenina naznani.

Nadalje se zdravje lesá spozna, če je steblo ravno izrašeno, ter se ne krivi. Krivo ali vegasto drevó je samo po sebi sumljivo, ker njegovles prelahko se zverže.

Ako je pa veršič vsahnjen, listje obledno, skorja gerbava, razpokla ali z maham silno obrašena, in če hovje smolnate gumbe na glavnim deblu ali med vejami imá, zamoremo na bolezin lesá soditi, in tako deblo za stavitev nikakor ni rabiti.

Včasih se zapazijo pogrški še le na otesanim lesu, katerih poprej na stoječim deblu ni bilo viditi. Tedaj je treba deblo pred na korenini, pa potlej ko je posekano, natanjko pregledati. Taki pogrški so: Poke in turi na deblu ali vejovju, rak, gnjiloba u sredi debla itd. Tak les ni za stavitev, za mizarske dela se pa porabiti dá.

(Dalje sledi.)

Gospodarske skušnje.

(Lan v vodi goditi) je veliko bolji, kakor po navadni šegi ga pokladati po zemlji, da se pod milim nebom godi. Na svét gosp. Reuterja je neki kmet na Marskem polovico svojega pridelka v vodi, polovico pa na zraku godil — in lejte velik razloček! Uni je bil tako lep, da ga je po 28 fl. prodal, tega pa le po 16 fl.

(Pšenica ne postane snetjara), ako se rež vmes seje. Tako pričajo skušnje na Hesenskem, po katerih se je tudi zvedilo, da je dobro rež med pšenico na tacih njivah sejati, na katerih se pšenica sama slabo obnaša. Tudi grah v taki zemlji, ki scer ni za grah posebno dobra, dobro rodi, ako se jara rež vmes seje.

(Kaj je bolji, žito na mero ali na vago prodajati?) Na Nemškem v več krajih prodajajo žito na vago, ne na mero, in prodajavci in kupci so zadovoljni s tem. Vsak kmetovavec vé, da nektero leto je žito veliko boljšega, težjega zerna kakor druge leta, kakor tudi da v nekterih krajih se prideluje veliko boljši pšenica, rež, ječmen itd. Če se vse žito le po meri prodaja, je kmet z boljším žitom na zgubi memo unega, ktereга žito je slabji in ložji. Mlinarju se da v mlin dobro in slabo žito, in terja se od njega, da bi vse žaklje z moko enakomerno napolnil, čeravno slabo žito veliko več otrobov in manj moke da. Konju se da na teden pol vagana ovsá; če je pa ovès slab in lohák, dóbi včasih za tretji del manj živeža, in vendar mora ravno tako delati kakor drugikrat. Iz vsega se vidi, da bi bilo veliko bolj pravično, ako bi se žito vagalo, in ne merilo. Res je scer, da z manj suhim žitom bi se kupec lahko ogoljufal, — al kdor hoče goljufati, goljufa tudi na deset víž pri meri.

(S soljó sadnemu drevju gnojiti) se dobro spláča. Sol se poverh zemlje okoli drevesa potrosi.

(Po redu živini pičo pokladati.) Kakor človek se tudi živina navadi ob svojem času piče dobivati, in ko ti čas pride, nepokojna postane. Nar bolje ji piča zaleže, ako se ji po trikrat

na dan poklada, ker po tem redu povžito pičo želodec lahko in dobro prekuhati zamore. Če se živini le enkrat ali dvakrat poklada, se ji na enkrat preveč želodec nabaše, — če se ji pa brez reda večkrat na dan poklada, se preveč moti, in čeravno zavoljo tega ne zbolí, se vendar tako ne redí, kakor tikrat, ko svojo pičo po redu 3krat na dan dóbi.

Izstava mnogoverstnega blaga v Novem Jorku v Ameriki.

Kakor predlanskem v Londonu na Angleškem bo letos enaka izstava mnogoverstnega blaga v Novem Jorku v Ameriki, h kateri so povabljeni fabrikanti, obertniki in rokodelci iz vsih krajev sveta poslati svoje blago, ako mislijo, da je vredno ali zavolj dobre robe ali zavolj niske cene ali scer zastran kakošne druge posebnosti na ogled postavljeno biti in potem v versto kupčijskega blaga stopiti tudi za daljne ptuje kraje.

Se vé, da je teško med tolikšnimi izdelki, ki se bojo iz vsih krajev sveta nabrali, tako blago izstaviti, da ga bojo Amerikanci porajtali, vendar je včasih tudi kakošno borno (ordinar) blago v kupčijstvu veliko veljavno, če je posebno dobrega jedra in niske cene.

2. maja letošnjega leta se bo začela omenjena razstava v tistem delu sveta, iz ktereга nam je naš visokočastiti rojak in misionar gosp. Piré marsiktero pismice o kmetijstvu in obertnijstvu pisal, ki smo ga v Novicah natisnili.

Te dni je „Novicam“ pisal g. Čuder, nekđaj štacunarski pomočnik v Ljubljani, sedaj že nekaj let v Ameriki, da naj priporočé Amerikansko razstavo tudi fabrikantom, obertnikom in rokodelcom naših krajev, in je nasvetoval nekatere reči, ktere bi utegnile vredne biti, da bi se v izstavo v Novi Jork poslale, ker bi se potem morebiti v Ameriko prodajati zamogle. Imenoval je tele: žimnate sita, slamnike bele in černe od nar borniših do nar lepših, od nar manjših do nar večih, — čoke ali kóce, plahte (Emballage), Teržiške volnate bele in višnjeve nogovice (Strümpfe und Fussesocken) od nar borniših do nar lepših, — volnate strikane jope za ženske in moške, kakor jih na Gorenskem delajo, — Teržiško tanjko usnje vsih sort in barv, — Teržiške čevlje, lepo narejene, pa ne take ošpícene kakor mu jih je neki kupec enkrat že tje poslal, — kerznarsko robo, kakor kape iz polhovih kož, — stekleno blago iz Štajarskega, Štajarsko vino itd.

Če hoče kdo kaj v omenjeno izstavo poslati, naj se oberne do gosp. Karlna Bušek-a opravitelja za austriansko blago v London, in mu naznani natanjko vse (s ceno vred), kar v razstavo poslati želí; blago pa se mora zadnji čas do 15. februara v Terst na gosp. špediterja Janeza Bušek-a poslati. Do Tersta plača vsakdo sam vožnino; vožnino po morju tje in nazaj, kakor tudi asekuracijo zoper škodo ognja ali vode pa plača Amerikanska družba, ki je izstavo napravila.

Sedanji stan slovinskega obreda v Teržaški škofii.

(Kolikor je pisatelju znano. *)

Na juterni strani Učke v Kastavskem dekanatu (tehantí), kateri obseže sledeče župe (fare): Kastav s podružnicama, sv. Matia in Rukavac, Volosko, Veprinac, Lovran, Mošćenice in Ber-

*) Komur je to boljše znano, se prosi, naj naznani. Pis.